

نقش زنان ایرانی در تاسیس موسسات خیریه

۱ بهمن ۱۴۰۰ ساعت ۲۲:۳۲

چنان که انجمن مخدرات وطن که در ۱۲۸۹خ، به همت آغابگم دختر شیخ‌هادی نجم‌آبادی و آغاشاهزاده امین و صدیقه دولت‌آبادی و چند بانوی دیگر تاسیس شد، در وهله اول از استقلال میهن و لزوم تقویت مشروطیت سخن گفتند و چون «بدبختی‌های ملت را نتیجه اعمال نفوذ خارجی‌ها» می‌دانستند، با وارد کردن متاع‌های خارجی و قرض گرفتن از بیگانگان و هرگونه عملی که موجب دخالت آنها در امور داخلی کشور شود، به سختی مخالفت می‌کردند.

با پیروزی انقلاب مشروطه، شمار زیادی از زنان ایرانی دوش‌به‌دوش مردان در فعالیت‌های مشروطه‌خواهی شرکت کردند، ضمن اینکه به ایجاد انجمن‌ها و جمعیت‌های مخصوص بانوان مبادرت ورزیدند. این در حالی بود که اوضاع فرهنگی و اجتماعی جامعه، فضای مناسبی برای فعالیت‌های اجتماعی زنان نبود. از این رو غالب این اقدامات مخفیانه صورت می‌گرفت. نکته دیگر اینکه بیشتر فعالیت این جمعیت‌های زنانه، در ابتدا سیاسی و مربوط به امور داخلی و روابط دولت با روسیه تزاری بود، چنان که [انجمن مخدرات وطن](#) که در ۱۲۸۹خ، به همت آغابگم دختر شیخ‌هادی نجم‌آبادی و آغاشاهزاده امین و صدیقه دولت‌آبادی و چند بانوی دیگر تاسیس شد، در وهله اول از استقلال میهن و لزوم تقویت مشروطیت سخن گفتند و چون «بدبختی‌های ملت را نتیجه اعمال نفوذ خارجی‌ها» می‌دانستند، با وارد کردن متاع‌های خارجی و قرض گرفتن از بیگانگان و هرگونه عملی که موجب دخالت آنها در امور داخلی کشور شود، به سختی مخالفت می‌کردند.

انجمن مخدرات وطن، در کنار این‌گونه فعالیت‌های سیاسی، کارهایی در زمینه امور خیریه انجام می‌داد. اعضای این انجمن، دارالایتامی در خیابان باغ‌وحش (اکباتان بعدی و ملت کنونی) تاسیس و برای تامین هزینه‌های آن، گاردن پارتی بزرگی ویژه خانم‌ها در باغ عزیزخان خواجه برپا کردند و مبلغ قابل توجهی به دست آوردند. انجمن مبلغ به دست آمده را در زمینی که سپهسالار تنکابنی به آنها هدیه کرده بود، صرف ساختن مدرسه‌ای برای نگهداری و آموزش یتیمان کردند که در آن صد دختر به صورت رایگان آموزش می‌دیدند. با گشایش دوره دوم مجلس، به تدریج اوضاع و احوال جامعه به گونه‌ای شد که زنان فعال در عرصه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی توانستند به طور آشکار کارهایی را انجام دهند که یکی از این کارها، روزنامه‌نگاری و نوشتن مطالب در روزنامه‌ها بود. ضمن اینکه تاسیس و توسعه آهسته اما پیوسته مدارس دخترانه نقش شایانی در بالابردن سطح آگاهی لایه‌هایی از زنان جامعه داشت.

طرح‌های مختلف نهادهای فرهنگی و اجتماعی با بهره‌گیری از مظاهر غربی و مدرن، به ایجاد تحولاتی در اوضاع اجتماعی زنان انجامید که از جمله این تغییرات در جمعیت‌ها و تشکل‌های زنان را می‌توان نام برد. حضور بیشتر زنان در کانون‌های خیریه رفاهی - بهداشتی و فعالیت گسترده‌تر آنها که با حمایت و پشتیبانی دولت همراه بود، از جمله فضاهای جدیدی بود که زنان را برای انجام

منبع: خواجه نوری، بیژن، بررسی و تحلیل اجمالی نقش اجتماعی زنان در تاریخ ایران، مجله فرهنگ، زمستان ۱۳۸۲، شماره ۴۸،

ص ۷۷

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48607/خیریه-موسسات-تاسیس-ایران-زنان-نقش/48607>